

Noutati

de la Agentia UE pentru droguri, Lisabona

RAPORTUL EUROPEAN PRIVIND DROGURILE 2022: TEME DE INTERES

Oferta și consumul de droguri revin, după perturbarea cauzată de COVID-19

(14.6.2022, LISABONA — **EMBARGO ORA 11.00 CET/10.00 ora Lisabonei**) Revenirea rapidă a ofertei și a consumului de droguri, în urma perturbărilor provocate de pandemia de COVID-19, se numără printre problemele evidențiate de **Agentia UE pentru droguri (EMCDDA)**, care lansează astăzi **Raportul european privind drogurile 2022: Tendințe și evoluții** ⁽¹⁾. Raportul oferă cea mai recentă imagine de ansamblu asupra situației drogurilor în Europa, analizând tendințele pe termen lung și noile amenințări. Într-o perioadă în care situația internațională generează noi provocări, raportul analizează de asemenea modul în care evenimentele globale în curs de desfășurare ar putea afecta, pe viitor, dinamica problemei drogurilor în Europa.

Analiza anuală descrie evoluția problemelor legate de droguri în Europa, precum și modul în care inovarea transformă piața drogurilor. Disponibilitatea drogurilor se menține la niveluri ridicate în UE (în unele cazuri, cum ar fi cocaina, depășind nivelurile anterioare pandemiei), iar substanțele cu potență mare și periculoase continuă să apară pe piață. Raportul dezvăluie și modul în care produsele pe bază de cannabis devin din ce în ce mai diverse, iar producția de droguri sintetice în Europa este în creștere.

În ceea ce privește consumul de droguri, există și semne ale revenirii la nivelurile din perioada anterioară pandemiei. De exemplu, analiza apelor reziduale relevă creșteri ale consumului de cocaină, cocaină crack, amfetamină și metamfetamină în unele orașe în perioada 2020-2021 ⁽²⁾. Întrucât restricțiile legate de COVID-19 au fost relaxate în întreaga Europă, serviciile de tratament pentru consumul de droguri, precum și alte tipuri de servicii din domeniu, par să fi revenit la starea de „lucru obișnuit”, menținând în același timp unele dintre practicile inovatoare adoptate în timpul stării de urgență (servicii de e-sănătate, telemedicină).

Comisarul european pentru afaceri interne, Ylva Johansson, afirmă următoarele: „Creșterea continuă a producției de droguri sintetice în UE ne arată dorința neîncetată a grupurilor infracționale organizate, de a profita de comerțul ilegal de droguri, punând în pericol sănătatea și securitatea publică. Este deosebit de îngrijorător faptul că parteneriatele dintre rețelele infracționale europene și internaționale au condus la o disponibilitate record a cocainei, și a producției de metamfetamină la scară industrială în Europa, ceea ce aduce cu sine potențialul de creștere a consumului și a efectelor negative asociate. UE și statele sale membre vor continua să contracareze aceste amenințări în continuă dezvoltare, printr-un efort de colaborare, bazat pe prioritățile UE în materie de criminalitate și strategiile UE în materie de droguri și securitate.”

Directorul EMCDDA, Alexis Goosdeel, adaugă: „Mesajul cheie al acestui raport poate fi sintetizat în trei cuvinte: *Oriunde, orice, oricine*. Drogurile tradiționale nu au fost niciodată atât de accesibile, iar noi substanțe cu potență foarte mare continuă să apară. În prezent, aproape orice substanță cu proprietăți psihoactive poate fi un drog, întrucât liniile de delimitare dintre substanțele legale și cele ilegale se estompează. Și toată lumea poate fi afectată, fie direct, fie indirect, întrucât problemele legate de droguri exacerbează majoritatea celorlaltor provocări sociale și de sănătate importante cu care ne confruntăm în prezent. Acest raport sosește într-un moment în care evenimentele majore de la nivel mondial afectează

toate aspectele vieții noastre. Prin analiza tendințelor actuale și a noilor amenințări, raportul explorează modul în care aceste evoluții pot influența problemele legate de droguri în Europa, în viitor. Sunt ferm convins că putem aborda problemele complexe de politică în domeniul drogurilor numai dacă ne întemeiem răspunsurile pe o înțelegere echilibrată și bazată pe dovezi a problemei”.

Noi substanțe psihoactive periculoase continuă să apară — catinonele în centrul atenției

Noi substanțe psihoactive (NSP) continuă să apară în Europa în proporție de una pe săptămână, ceea ce reprezintă o provocare pentru sănătatea publică. În 2021, 52 de noi droguri au fost raportate pentru prima dată prin [sistemul UE de alertă timpurie \(SAR\)](#), aducând numărul total de noi substanțe psihoactive monitorizate de EMCDDA la 880. În 2021, s-au raportat pentru prima dată 6 [opioide sintetice](#) noi, 6 [catinone sintetice](#) noi și 15 [canabinoide sintetice](#) noi. Astăzi se publică un nou raport privind realizările SAR, rețea ce își sărbătorește anul acesta cea de-a 25-a aniversare ⁽³⁾.

În 2020, în Europa (cele 27 state membre ale UE, Turcia și Norvegia) s-au capturat cantități record de noi substanțe psihoactive, însumând 6,9 tone (41 100 de capturi). Dintre materialele capturate, 3,3 tone au fost catinone sintetice, comercializate, adesea, ca înlocuitori ai unor droguri stimulante consacrate (de exemplu, cocaină, MDMA). În urma controalelor privind catinonele sintetice din China, majoritatea cantităților acestor substanțe care au făcut obiectul traficului către Europa în 2020 au provenit din India, reflectând, probabil, adaptarea pieței la controalele legale și la întreruperile în aprovizionare. La sfârșitul anului 2021, **EMCDDA** monitoriza 162 catinone sintetice, devenind a doua categorie, ca mărime de NSP, sub observație, după canabinoizii sintetici (224 astfel de substanțe monitorizate). Traficul record de catinone sintetice înspre Europa și raportările privind efectele negative asociate consumului (de exemplu, intoxicațiile acute) au determinat reacții noi. În 2021 a fost realizată evaluarea riscului pentru două catinone sintetice, [3-MMC și 3-CMC](#), iar Comisia Europeană a propus controlul acestora în întreaga UE.

Canabisul — noi evoluții pentru cel mai popular drog ilegal din Europa

Evoluțiile din zona cannabisului generează noi provocări legate de modul în care țările reacționează la drogul ilegal cel mai frecvent consumat din Europa. Produsele din cannabis sunt din ce în ce mai diverse, incluzând extracte și produse comestibile (conținut ridicat de THC) și CBD (conținut scăzut de THC). Se schimbă și mediul politic european referitor la cannabis, sfera de aplicare a politicilor extinzându-se treptat. Pe lângă controlul drogurilor ilegale, în prezent există politici care vizează reglementarea cannabisului în scop medical, dar și pentru alte utilizări.

În 2020, conținutul mediu de THC al rășinii de cannabis a fost de 21 %, aproape dublu față de cel al ierbii de cannabis (11 %), inversând tendința observată în ultimii ani, când cea din urmă avea, de regulă, o potență mai mare. Acest lucru reflectă inovarea înregistrată pe piață, unde se pare că producătorii de rășină, aflați de obicei în afara UE, au răspuns concurenței reprezentate de iarba de cannabis produsă în Europa.

De asemenea, raportul evidențiază motivele de îngrijorare legate de contrafacerea cu canabinoizi sintetici, a produselor pe bază de cannabis, care pot fi extrem de puternice și toxice. Este posibil ca persoanele care consumă să considere că au achiziționat produse naturale din cannabis și să nu știe că un produs conține canabinoizi sintetici, fiind astfel expuși unor riscuri mai mari privind sănătatea.

Semne ale creșterii producției, traficului și disponibilității drogurilor în Europa

În 2020 au fost desființate peste 350 de laboratoare ilegale de producție a drogurilor, inclusiv câteva locații de producție de mari dimensiuni pentru cocaină, metamfetamină și catinone. Cea mai recentă analiză sugerează că disponibilitatea cocainei în Europa rămâne ridicată, aducând cu ea o serie de amenințări la adresa sănătății. În 2020, în UE s-a capturat o cantitate record de 213 tone de cocaină (202 tone în 2019), iar 23 de laboratoare au fost desființate (15 tone în 2019) ⁽⁴⁾.

Disponibilitatea amfetaminei este, de asemenea, mare și ar putea fi în creștere. În 2020, statele membre ale UE au capturat o cantitate record de 21,2 tone (15,4 tone în 2019), fiind desființate 78 de laboratoare

de amfetamină (38 în 2019). Raportul indică numărul tot mai mare de unități de producție a metamfetaminei, la scară medie și mare, care au fost desființate în Europa. Producția și oferta de metamfetamină au suferit recent modificări în Europa. Această evoluție prezintă riscul unei disponibilități mai mari și un potențial de creștere a consumului.

Numărul laboratoarelor de MDMA desființate (29) a rămas relativ stabil în 2020. În plus, au fost desființate 15 locații de producție a catinonelor (5 în 2019) și au fost capturate 860 kg de precursori chimici pentru producția de catinone (438 în 2019). Deși sunt mai puțin frecvente, în 2020 în UE au fost desființate și laboratoarele ilegale care produc heroină, ketamină, GBL și DMT.

Una dintre principalele întrebări ridicate în raport este dacă piețele drogurilor de pe darknet sunt în scădere. O serie de factori par să fi influențat activitatea pe aceste piețe (de exemplu, activitatea de aplicare a legii, problemele de livrare, escrocheriile). La sfârșitul anului 2021, veniturile estimate au scăzut dramatic, ajungând la puțin sub 30 000 EUR pe zi (față de 1 milion EUR pe zi în 2020). Platformele de comunicare socială și aplicațiile de mesagerie instantanee par să fie preferate ca surse de aprovizionare mai sigure și mai convenabile, subliniind necesitatea unor răspunsuri în acest domeniu.

Nevoia de a extinde serviciile de tratament și de reducere a riscurilor asociate

Raportul de astăzi subliniază necesitatea intensificării, în Europa, a serviciilor de tratament și de reducere a riscurilor asociate pentru consumatorii de droguri injectabile. În 2020, doar **Cehia, Spania, Luxemburg și Norvegia** au raportat că îndeplinesc obiectivele Organizației Mondiale a Sănătății (OMS) pentru anul 2020, de a furniza 200 de seringi pe an pentru fiecare persoană care își injectează droguri, și de a avea 40 % din populația de consumatori de opioide de mare risc beneficiind de tratament cu agoniști ai receptorilor de opioide (OAT), un factor de protecție împotriva supradozei de droguri. În 2020, s-au înregistrat în UE aproximativ un milion de consumatori de opioide de mare risc și 514 000 de consumatori de OAT, ceea ce sugerează o acoperire generală a tratamentului de 50 %. Cu toate acestea, există diferențe mari între țări, iar furnizarea tratamentului rămâne în continuare insuficientă în multe state membre ale UE.

Consumul de droguri injectabile este asociat cu probleme de sănătate grave, cum ar fi boli infecțioase, supradoză și decese. Deși injectarea de heroină este în scădere, există îngrijorări tot mai mari legate de injectarea unei game mai largi de substanțe, printre care amfetamine, cocaină, catinone sintetice, opioide prescrise și alte medicamente.

În 2020, în UE au avut loc aproximativ 5 800 de decese prin supradoză în care au fost implicate droguri ilegale. Majoritatea acestor decese au fost asociate cu politoxicitatea, care implică de obicei combinații de opioide ilegale, alte droguri ilegale, medicamente și alcool⁽⁵⁾. Pe lângă nivelul ridicat de disponibilitate a cocainei în Europa, rapoartele indică faptul că, consumul de cocaină crack poate fi în creștere și este acum observat în rândul consumatorilor vulnerabili de droguri din mai multe orașe și țări. Cocaina crack este de obicei fumată, dar poate fi și injectată și este asociată cu o serie de efecte negative pentru sănătate și societate (de exemplu, boli infecțioase și violență). Tendințele pe termen lung indică un număr estimat de 7 000 de consumatori admiși la tratament pentru probleme legate de consumul de cocaină crack în Europa în 2020, acesta triplându-se față de valoarea din 2016.

Situația la nivel internațional: noi provocări și potențiale amenințări

Problemele asociate drogurilor în Europa pot fi influențate de evoluțiile care au loc la nivel internațional. Raportul de astăzi ia în considerare evoluțiile recente din **Afganistan** și **Ucraina** și potențialele implicații pentru domeniul drogurilor. Deși este prea devreme pentru a evalua impactul deplin al acestor evenimente, va fi necesară o monitorizare specifică a situației, care să stea la baza politicilor și a răspunsurilor.

În pofida interdicției din 2022, de către talibani, a producției, vânzării și traficului de droguri ilegale în **Afganistan**, cultivarea macului pare să continue. Problemele financiare actuale ale țării ar putea face din veniturile obținute din droguri o sursă de venit mai importantă, ceea ce ar putea duce la o creștere a

traficului de heroină către Europa. Un alt aspect esențial este dacă Europa va deveni o piață de consum pentru metamfetamina produsă în Afganistan. În prezent, producătorii europeni furnizează acest drog pe piața UE. Cu toate acestea, în ultimul timp s-a observat și o producție de metamfetamină pe scară largă pe bază de ephedra în **Afganistan**, precum și capturi sporite ale acestui drog de-a lungul unor rute consacrate de trafic de heroină.

Războiul din **Ucraina** a accentuat incertitudinea situației drogurilor în Europa. Persoanele care au acces la tratamentul pentru consum de droguri în Ucraina vor reprezenta o proporție mică din persoanele care caută refugiu în UE. Aceste persoane vor avea nevoie de continuitatea tratamentului, precum și de servicii adaptate nevoilor lor specifice, în limba ucraineană. În general, este posibil ca persoanele care fug de conflict să fi suferit un stres psihologic sever, ceea ce le-ar putea face, în viitor, mai vulnerabile la probleme legate de abuzul de substanțe. De asemenea, războiul ar putea provoca schimbări în rutele de trafic, întrucât infractorii exploatează vulnerabilitățile sau evită zonele afectate.

Președintele Consiliului de administrație al EMCDDA, Franz Pietsch, concluzionează: „Raportul de astăzi ne oferă o imagine de ansamblu strategică și holistică a situației drogurilor în Europa și a implicațiilor sale pentru sănătatea și securitatea publică. Este o resursă esențială care ajută factorii de decizie și profesioniștii din domeniul drogurilor să-și îmbunătățească pregătirea și răspunsul. În această săptămână, sistemul de alertă timpurie al UE privind noile substanțe psihoactive își sărbătorește cea de-a 25-a aniversare. Pe măsură ce continuă să apară noi droguri, este nevoie de mai mult sprijin pentru sistemele naționale de alertă timpurie și pentru testarea criminalistică și toxicologică în vederea unei mai bune detectări și reacții la noile amenințări și a protejării sănătății publice.”

(1) *Raportul european privind drogurile 2022* (25 de limbi) – https://www.emcdda.europa.eu/edr2022_en

Datele naționale care au stat la baza raportului (Buletinul statistic 2022) —

https://www.emcdda.europa.eu/data/stats2022_en Raportul descrie situația drogurilor până la sfârșitul anului 2021, pe baza datelor din 2020 și, dacă sunt disponibile, din 2021.

(2) https://www.emcdda.europa.eu/news/2022/2/latest-wastewater-data-reveal-drug-taking-habits-75-european-cities_en

(3) https://www.emcdda.europa.eu/publications/rapid-communication/update-eu-early-warning-system-2022_en

(4) Ultimele analize ale pieței UE a cocainei și a metamfetaminei — https://www.emcdda.europa.eu/publications/eu-drug-markets_en

(5) Miniguide ale EMCDDA privind răspunsul la problemele legate de droguri —

https://www.emcdda.europa.eu/publications/health-and-social-responses-a-european-guide_en